

Teak behandelen hoeft geen nachtmerrie te zijn

De ervaringen met het lakken van massief teak zijn voor velen vaak teleurstellend. Niet alleen teak, maar ook iroco zijn vette houtsoorten en bevatten stoffen en zuren die tijdens en na het lakken problemen kunnen veroorzaken, zoals trage droging, verkleuring, blaasvorming en zelf afbladdering. Veel van deze problemen kunnen worden voorkomen met een goede voorbehandeling.

De voorbehandeling

Zorg dat het te behandelen teak oppervlak altijd goed droog is. Het vochtgehalte mag niet meer bedragen dan 17%. (Ik heb in voorkomend geval wel een vochtmeter te leen). Vooral bij stuiknaden en bij aanhechtingen kan hout langer vochtig blijven. Dit zijn dan ook vaak de latere probleemgebieden van het laksysteem. Om deze delen toch goed te laten drogen kan een föhn worden gebruikt. Beter lang dan heet !

Teakhout, vooral het hout van oudere teakbomen, heeft een bijzonder dichte structuur waardoor de lak slechts beperkt in de nerf kan trekken. Om toch een goede hechting te krijgen moet het kale hout daarom vooraf met ruime hoeveelheden vluchtig oplosmiddel worden afgenomen, bijvoorbeeld met wasbenzine, thinner of aceton. Met het vluchtige oplosmiddel wordt het hout goed verzadigd en tijdens het verdampen van het oplosmiddel wordt vettigheid meegetrokken. Draai en verwissel de doeken regelmatig om de vettigheid ook echt te verwijderen en niet alleen maar te verplaatsen.

Doe dit buiten en nooit in een gesloten ruimte! Brand en explosiegevaar!

Bedenk dat ook uw handen hierbij ontvet worden en bescherm uw huid daarom met een oplosmiddelbestendige handschoenen en/of een goede beschermende huidrème. Maak op teak geen gebruik van water aangezien dit de in het hout aanwezige stoffen kan activeren.

Nadat het oplosmiddel volledig is verdampt, dient het oppervlak mooi glad geschuurd te worden. Schuur kaal teak met droog schuurpapier in de richting van de nerf, in schuurgangen oplopend van korrel 100 tot 220. Indien nodig kan zelfs vanaf korrel 60 geschuurd worden. Oppervlakkige vergrijsde plekken zullen veelal door schuren verwijderd worden. De dieper zittende zwarte verweringsplekken zijn moeilijker te behandelen. Deze zwarte plekken bestaan uit aangetast (lees: half verrot) hout en dienen te worden uitgestoken tot het gezonde hout zichtbaar wordt. Het uitsteken leidt uiteraard tot een oneffenheid in het oppervlak. Afhankelijk van de diepte kunnen de oneffenheden met meerdere lagen vernis worden opgevuld. Bij zwaar aangetaste, diepe plekken, kan het hout gevuld worden met vloeibaar hout of “*West System 105/205 epoxyhars*” eventueel gemengd met wat schuurstof. Zorg dat eventuele reparaties goed hechten en ook mooi glad geschuurd zijn.

Nadat alle schuurstof is verwijderd, het oppervlak nogmaals ontvetten om eventueel dieper gelegen vette substanties alsnog te verwijderen. Nadat het oplosmiddel volledig is verdampt, is de voorbehandeling eindelijk voltooid.

Welke lak te gebruiken

De ervaring leert dat het exterieur lakken van teak en iroco regelmatig problemen oplevert. Een traditionele ééncomponent mono-urethane vernis en een moderne tweecomponenten poly-urethane vernis hebben niet altijd een goede duurzame hechting op teak. Een ééncomponent vernis heeft in het algemeen onvoldoende hechtend vermogen en zal veelal door zijn afsluitende karakter onthechten door de werking van de aanwezige zuren.

Een poly-urethane vernis biedt wel de noodzakelijke hechting, maar is niet elastisch genoeg om zonder scheurvorming de natuurlijke werking van massief hout op te kunnen vangen. Ook het aanbrengen van epoxyhars op teak biedt niet altijd een duurzame oplossing.

Om het teak langdurig te beschermen tegen verkleuring en een mooie bolle glans mee te geven zijn er eigenlijk maar twee mogelijkheden:

1. de inhoudsstoffen van teak volledig isoleren of
2. een ademend vernissysteem aanbrengen, waarbij de inhoudsstoffen door de laklagen kunnen uittreden zonder dat het laksysteem zelf wordt onthecht.

Door het aanbrengen van een sterke maar elastische tweecomponenten Isolatievernis/sealer zullen de aanwezige zuren in het hout opgesloten worden.

De formulering van verschillende beschermingsprodukten is gericht op dit insluiten van de zuren. De hoogglanzende vernis heeft de elastische eigenschappen van een ééncomponent vernis met de hardheid en hechting van een tweecomponent vernis en geeft een bescherming tegen de schadelijke invloeden van UV licht.. Daarnaast kan met deze vernis de houtnerf snel volledig worden gevuld.

Ademende laksystemen zijn regulerend. Door de speciale formulering kunnen de aanwezige zuren door de laklaag verdwijnen zonder dat het laksysteem wordt onthecht. O.a. div. soorten hardhoutolie is zo'n ademende olieverniss met de penetrerende eigenschappen van olie en het laagopbouwend vermogen en uiterlijk van een blanke lak. Naast UV bescherming en een fraaie bolle glans biedt dit product een zeer goede weer- en waterbestendigheid en lange buitenduurzaamheid. Bijkomend voordeel is dat tussen de opvolgende lagen niet hoeft te worden geschuurd indien de nieuwe laag binnen 72 uur wordt aangebracht.

Het aanbrengen van een volledig laksysteem neemt veel tijd en vraagt vooral veel geduld, twee zaken dingen die tegenwoordig erg schaars zijn geworden. Voor diegenen die minder belang hechten aan een vernissysteem met een bolle glans maar wel een UV beschermend blank vernissysteem aan willen brengen zijn er goede alternatieven beschikbaar.

Teakdekken en -vlonders

Teakdekken en -vlonders blijven voor velen altijd een doorn in het oog. In het vochtige klimaat in Nederland zijn groene aanslag en zwarte vlekken op teakdekken nu eenmaal geen uitzondering, vooral als uitsluitend op het binnenwater wordt gevaren.

Er zijn legio teakolies en teaksealers op de markt. De meesten logen erg snel uit en laten zwarte vlekken achter. Sommigen bevatten tevens organische oplosmiddelen en weekmakers die de kitnaden in teakdekken kunnen aantasten.

De meeste teakolies zijn geformuleerd op basis van lijnolie en daar zit meteen het probleem. Lijnolie is een natuurlijke olie die onder vochtige omstandigheden een uitstekende voedingsbodem vormt voor (zwarte) schimmel. Het is in het vochtige klimaat van Nederland dan ook niet zo verwonderlijk dat deze zwarte plekken erg snel ontstaan.

Om teakdekken en -vlonders snel en doeltreffend op te frissen en tegen herhaalde vergrijzing te beschermen kan beter gekozen worden voor bijvoorbeeld "Teak-O-Bello", beschermt het teak langdurig tegen schimmelvorming, voorkomt voor langere tijd vergrijzing en tast kitnaden in dekken niet aan.